

Posudek školitele diplomové práce:

Název práce: **Významy tvorby v životě výtvarných umělců**

Autorka: **Bc. Mariana Botková**

Ke zvolenému tématu: Zkoumá-li psychologie umělce, zaměřuje se zpravidla buď na jejich osobnost (rysy, vývoj, nezřídka také patologie), popřípadě teoreticky vysvětluje dynamiku a smysl jejich tvorby z hlediska některého z psychologických přístupů. Autorka této práce se rozhodla zkoumat to, jaký význam přisuzují procesu tvorby umělci sami. Její přístup je jedinečný také tím, že tyto významy tvorby z hlediska umělců samotných v práci konfrontuje s významem umělecké tvorby z hlediska psychologických expertů, tj. z hlediska různých psychologických přístupů a škol.

K teoretické části: V této kapitole autorka podrobně a s porozumění zpracoval pojetí umělecké tvorby z hlediska psychologických teorií. Přestože autorka ctí zavedenou konvenci, že teoretická část má být na začátku práce, bylo by možné říci, že tato část není ani tak teoretickým „východiskem“, jako spíš něčím, o co si řekla data v určité části procesu analýzy (viz dále). Přítomnost pestré řady psychologických teorií umělecké tvorby je tedy v práci zdůvodněna potřebou konfrontovat tímto způsobem určitou paralelní řadu významů tvorby z hlediska umělců samotných.

K použitému výzkumnému postupu: Zde oceňuji autorčinu reflexivitu a systematičnost týkající se jednotlivých kroků výzkumného postupu. Autorka zde analyzuje svá data ve dvou krocích. V první fázi u každého z výtvarných umělců identifikuje „vnitřní příběh tvorby“, čímž určitým způsobem využívá konstrukt a postup analýzy, které použili Čermák a Kodrlová ve své analýze spisovatelek, které spáchaly sebevraždu. Ve druhé fázi pak s využitím prvního kroku analýzy (tj. na základě stěžejních témat „vnitřního příběhu tvorby“) identifikuje u těchto umělců významy, které připisují své tvorbě. Zde jako určitou pomocnou osnovu zčásti využívá pojetí funkcí umění z práce „Umění jako terapie“.

V diskusní části se pak autorka vrací k připravené řadě významů tvorby z hlediska psychologických teorií a citlivým způsobem hledá a nalézá korespondence. Toto propojení individuálních významů tvorby a významů tvorby z hlediska základních psychologických přístupů považuji za originální a inspirativní přínos této práce.

Celkové hodnocení: Ve své práci Bc. Mariana Botková osvědčila schopnost kritického a tvůrčího myšlení. Ukázala, že umí interpretovat data s citlivostí pro individuální

jedinečnost a tato svá zjištění dokáže propojovat s obecnými poznatky psychologických teorií a konceptů. Práce splňuje formální kritéria. Posuzovanou diplomovou práci vřele doporučuji k obhajobě.

V Praze 30. července 2016

Vladimír Chrz